

5)

ACC. N:R. M. 10173 : 1-3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: teol.stud.N.A.Svensson

Härad: Norra Åsbo Adress: box 316, Örkelljunga

Socken: Örkelljunga Berättat av: f. lantbrukaren Bengt Johans-

Uppteckningsår: 1946. Född år 1855 i Attarp, Ö-a.son

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- Uppteckningen rör Attarps "Knusing", *plats där ungdomen*
 Snapphanar s. 1. *samlades, s. 1.*
- Gammal smedja s. 2.
- Ugeräkning s. 2.
- Första maj. s. 2.
- Bäckamannen s. 2.
- Skövsnuan s. 2.
- Maran s. 3.
- Gastar och kältringar s. 3.
- Slättagille s. 3.
- Majvisa. s. 3.

Skriv endast på denna sida!

M. 10173:1.

Berättaren är född i Attarp i Örkelljunga socken. Övertog faderns hemman, vilket han sedan brukade i över 60 år. Har de sista åren bott i Örkelljunga kommundgård. Väl förtrogen med ortens förhållanden och varmt religiös.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppe i Attarp var på min fars (Johannes Pålsson) ägor en "egra" (äng), som kallades "Kunsingen". Där samlades all ungdom från norra delen av socknen, både från Boalt, Attarp, Florshult, Lemmeshult och Bjälkabygget om söndagskvällarna. Där kunde ibland vara över hurnratalet ungdomar samlade. Där var en hemma i Boalt, som hade bälgospel och han kom dit och spelade. Dansade gjorde man där varenda söndagskväll, i synnerhet på midsommarafton. Då hade vi också majstång. Men där bedrevs både ett slags synd och ett annat. -- Ofta söp man mycket. Brännvinet kostade då inte mer än 50 öre halvstopet. Där låg dom ofta i hålor, utan iöjlighet att ta sig hem förrän långt uppåt dan. - Men när läseriet började komma slutade man så småningom att dansa däruppe. Men dock inte omedelbart.

8888

Jag hade en gammal mormor, som talade om att snapphanarna kom och ledde in sina ök in i "stuan" och lät dem äta ur "truen", där det var deg. - Snapphanarna snappade till sig allt vad de kunde få tag i. Därför kallade man dem snapphanar. De gick in i stugorna och tog allt vad de kunde. De bodde i jordkulor. Särskilt var det i Hallinga söven (= Woxtorp).

2. M. 10173:2.

På fars fälad var "smesingor" (slagg), som blir när de smitt. Där hade varit en gammal smedja, med det var för många hundra år sedan. Det mesta är nu övergrott. (stället äges nu av Karl Johansson).

Ugeräkning börjades på trettonde ugan. (= den 6 april). Så går den ner till 12, 11, o.s.v. till 5. Meningen var att de skulle veta när man skulle så. Till varje uga gick det sju dar. Jag sådde en gång i trettonde uga, men det var för snart.

Förste maj skulle en inte "sköda nåed, å en skulle ente la krogen göra nåed heller". Då skulle man gå och dricka mærg i ben.

Bäckamannen förvillade folk. De sa det var en människa. Han var i bäcken, kanske i åen me. Han har "ljusst" många gånger. Jag har varit ute för honom en gång.

Skövsnuan var en tös, som blev skapt till en skövsnua. Hon skriker om kvällarna och ser ut som en "hornue" eller som en ugglan. En käring var hon, som en gång hade lovat en annan en "kaga södebrö". Så hade hon först bakat en kaka, men så blev den för bra att ge bort. Så bakade hon en till med grovt mjöl i istället för fin. Men också den blev för bra att ge bort. Men så tredje gången bakade hon i agnar och gav bort den kakan till den fattige, som kom oeg tiggde. Men då blev hon skapt till en ugglan. Detta var skövsnuan. Hon har ett "katthoe, ded e trint". - Var det så Gud ville göra så, var det väl

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*N. A. Sorenson
10.11.1946
10.11.1946
10.11.1946
10.11.1946*

*10.11.1946
10.11.1946
10.11.1946*

inte omöjligt.

³
M. 10173:3.

Marah skall också vara en kvinna. Hon kommer på folk när de ligger, och trycker dem, så att de inte kan röra sig. Men hon har endast makt över människor när man ligger på ryggen. Kan man känna när hon kommer skall man i rippet vända sig, så blir man fritt henne. -- Hon går på hästar också.

Gastar var döda människor, som mist huvudet. Somliga har sett dem. Myringar var människor som gå "å plådra" i skogarna och var som helst.

Kältringar kallades de som inte ville sköta någonting. De drog omkring och "lånte hus". De var "tattra".

"Slättagille" förekom ofta. "Man skulle bjuda ain humma te å hösta. Så skulle dai ha fylle me!"

En strof ur en majvisa som man sjöng i min barndom lydde:

Förste Maj du nye Sven

Vårens glade frände.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV